

ผักกาดเขียวปลีพันธุ์ 4-4 x 4 โออาร์ 2-3-4 x 61 โออาร์ 4 (4-4 x 4OR2-3-4 x 61IR4)

ผู้ขอขึ้นทะเบียน

ชื่อ-สกุล นางมณีฉัตร นิกรพันธุ์
ที่อยู่ เลขที่ 239 ถ.ห้วยแก้ว ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50000
โทรศัพท์ 053 944 9044

แหล่งที่มาและประวัติ

ผักกาดเขียวปลี พันธุ์ลูกผสม 4-4 x 4OR2-3-4 x 61IR4 เป็นพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 1 ที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์แม่ คือ 4-4 x 4OR2-3-4 เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะเกษตรเพศผู้เป็นหมัน ได้จากการถ่ายพันธุ์กรรมเกษตรเพศผู้เป็นหมันของมหาวิทยาลัยวิสคอนซินให้กับพันธุ์ 4OR2-3-4 ตั้งแต่ พ.ศ. 2531 โดยใช้วิธีการผสมกลับทำการผสมกลับประมาณ 10 ครั้งจึงได้แม่พันธุ์เกษตรเพศผู้เป็นหมันดังกล่าวสำหรับพ่อพันธุ์คือ 61IR4 ซึ่งคัดเลือกจากพันธุ์ที่จำหน่ายในตลาด

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

- ประเภท** พืชล้มลุก ใบเลี้ยงคู่ มีชื่อสามัญเรียกว่า Indian musard leaf mustard หรือ Chinese mustard จัดอยู่ในกลุ่ม Rapiferous (IBPGR, 1981) หรือ Takana (Tsunoda et. al, 1980) ชื่อวิทยาศาสตร์ *Brassica juncea* L var. *rugosa* อยู่ในวงศ์ Cruciferae
- ต้น** ลำต้นตรง ทรงพุ่มแคบ ความกว้าง 2.5 ซม. ความยาว 5 ซม. ไม่มีขนสามารถแตกกิ่งก้าน ทรงพุ่มแคบอาจสูงถึง 1 เมตร มีรากแก้ว
- ใบ** ใบไม่มีขน เส้นกลางใบกว้างแบนและอวบน้ำ กรอบ สีเขียวและเขียวเข้ม มีทั้งขอบใบเรียบและเว้า ใบห่อกันเป็นปลี ใบมีสาร glucoside sinigrin การเรียงตัวของใบแบบ alternate และเป็นใบเดี่ยว ความกว้าง 24.5 ซม. ความยาว 31.8 ซม.
- ช่อดอก** แบบกระจจะ (raceme) ดอกเป็นดอกสมบูรณ์เพศ มีเกษตรเพศผู้และเกษตรเมียอยู่ในดอกเดียวกัน รังไข่เป็นแบบใต้รังไข่ (hypogynous) เกสรเพศผู้มี 6 อัน (สั้น 4 อัน ยาว 2 อัน) กลีบดอกมี 4 กลีบ สีเหลือง กลีบเลี้ยงมี 4 กลีบ
- ผล** ผลเป็นแบบผลแตกแบบผักกาด (silique) และแตกจากด้านล่างสู่ด้านบนฝัก
- เมล็ด** ไม่มีอาหารเลี้ยงตัวอ่อน และมีตัวอ่อนโครงงอ ธรรมชาติการผสมพันธุ์ เป็นแบบผสมตัวเอง เมล็ดเป็นแบบเกลี้ยง (glabrous) สีน้ำตาลและสีดำ เมล็ดมี น้ำมัน 35%
- ลักษณะอื่น ๆ** ห่อหัวเร็ว แทงช่อดอกช้า ให้ผลผลิตสูง 2,613 ก.ก./ไร่ ห่อหัว 43.3 เปอร์เซ็นต์
- ลักษณะเด่น** เป็นพันธุ์ผักกาดเขียวปลีที่มีเกษตรตัวผู้เป็นหมัน

การประเมินลักษณะทางพืชสวน

การประเมินลักษณะทางพืชสวนของผักกาดเขียวปลีพันธุ์ 4-4 x 4OR2-3-4 x 61IR4 ตาม IBPGR descriptor (1981)

ลักษณะใบและการห่อปลี

มุมของก้านใบรอบนอกที่เจริญเต็มที่กับพื้นดิน เปิด (65°)(3) รูปใบที่เจริญเต็มที่ กลม (1) การแบ่งของใบแฉะไม่แฉะ (1) สีของใบสีเขียว (2) ความเข้มของสีใบแก่ สีเข้ม (7) สีก้านใบ สีขาว (1) ขนที่ใบ เกือบ (0) ความยาวของก้านใบไม่รวมก้าน 31.8 ซม. ความกว้างของก้านใบ 24.5 ซม. ความยาวของก้านใบ 4.6 ซม. ความกว้างของก้านใบ 3.8 ซม. ความหนาของก้านใบ รูปร่างก้านใบหน้าตัด ครึ่งวงกลม (5) ความหนาก้านใบปานกลาง (5) ปุ่มปมของตัวใบมีเล็กน้อย (3) ปลายใบเป็นคลื่นต่ำ (3) ความสูงของต้น 36.1 ซม. มีการห่อปลีปานกลาง (5) รูปร่างปลีกลม (1) การห่อปลีที่ปลายปลายปานกลางและปลายใบทับซึ่งกันและกัน ทั้งหมด (6,7) น้ำหนักปลีก่อนตัดแต่ง 1.00 กก. น้ำหนักปลีหลังตัดแต่ง 0.5 กก. อัตราส่วนของหัว 0.92 (ความกว้างของหัว/ความยาวของหัว) การเจริญของตาข้าง ไม่มี ความสามารถในการห่อหัวในสภาพอากาศ ร้อน 43.3%

ลักษณะของดอก

สีกลีบดอกสีเหลือง (2) รูปร่างกลีบดอกเรียวยาว (2)

ลักษณะต้นและการห่อหัวของผักกาดเขียวปลีพันธุ์ 4-4 x 4OR2-3-4 x 61IR4